

“Dezvoltarea și îmbunătățirea cadrului de aplicare în România a Regulamentului (UE) 995/2010”

Poiana Brașov, 22-23 aprilie 2015

I. Obiectivele seminarului

- Prezentarea și validarea hărții finale a zonelor de risc (vezi prezentări atasate);
- Metodologia de exercitare a atributelor de control (vezi document atasat);
- Consultare publică CE referitor la implementarea EUTR.

Participanți

(vezi tabelul de participant atasat)

II. Harta zonelor de risc

Harta zonelor de risc a fost dezvoltată în baza protocolului de colaborare MMAP & WWF pentru prevenirea și combaterea comerțului ilegal de lemn. Dezvoltarea acestei hărți s-a bazat pe prevederile Ghidului de bune practici pentru operatorii naționali în vederea implementării corespunzătoare a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 995/2010.

Harta pentru identificarea zonelor de risc s-a dezvoltat în perioada noiembrie 2014 – aprilie 2015, sub coordonarea MMAP, cu sprijinul WWF, în cadrul unui proces participativ (DGP, CRSC, OS, ONG). Detalii privind metodologia aplicată, desfășurarea procesului și rezultatele obținute se regăsesc în prezentările susținute.

De ce o hartă a zonelor de risc?

- ✓ Creșterea eficienței măsurilor de prevenire & combatere a tăierilor ilegale;
- ✓ Asigurarea unor standarde calitative minime de punere în aplicare;
- ✓ Integrarea eforturilor (agenți economici, administrații silvice, societate civilă, etc)
- ✓ Reducerea costurilor privind implementarea regulamentului;
- ✓ Punerea în valoare a cadrului legislativ existent (ex: “Radarul Padurii”)
- ✓ Evitare sarcinilor administrative inutile;
- ✓ Sprijinirea & îndrumarea “Operatorilor” la nivel național
- ✓ Promovarea Managementului Forestier Responsabil

Precizări importante.

- ✓ Harta zonelor de risc, nu reprezintă în fapt cartarea tăierilor ilegale;
- ✓ În cadrul zonelor de risc identificate există suprafețe gospodărite în mod durabil;
- ✓ Nu este interzisă /restrictionată recoltarea legală de masă lemnoasă în cadrul acestor suprafețe;
- ✓ Harta dezvoltată, reprezintă evaluarea proprie Autorității Competente (MMAP)
- ✓ A fost dezvoltată în cadrul unui proces participativ (DGP, CRSC, OS, ONG)
- ✓ Va reprezenta o abordare minimală pentru operatori. Astfel, “operatorii” au în continuare obligația: (i) de a efectua evaluări de risc și (ii) de a identifica factorii de risc de la caz la caz pentru a putea stabili măsurile de atenuare a riscurilor.

(i) Probleme ridicate

- Metodologia de lucru implementata: stabilirea sistemului de puncture si a “pragurilor” pentru desemnarea “zonelor de risc” nu s-a realizat intr-un cadru participative (ex. 50 pct. pentru suprafetele neadministrate se considera un punctaj prea mare)
- Metodologia de lucru implementata: existenta si altor parametrii pentru stabilirea zonelor de risc care sa reflecte mai bine zonele de risc (ex. gravitatea sanctiunilor)
- Harta zonelor de risc – exista inexactitati in cuprinsul acestor harti.

(ii) Justificari / Raspunsuri

- Evaluările sunt realizate in functie de **criteriile si indicatorii** agreeati in Ghidul DDS.
- Evaluările **respecta metodologia** de identificare agreeata in Ghidul DDS.
- Harta zonelor de risc la nivel national reprezinta evaluarea **proprie** Autoritatii Competente la initiativa MMAP.
- Pentru calibrarea sistemului de puncture si stabilirea pragurilor au avut loc trei sedinte de lucru (inclusiv testari) cu participarea responsabililor de la toate CRSC-urile din tara sub coordonarea MMAP. S-a identificat si aprobat o abordare matematica care sa reflecte cel mai bine zonele de risc. Harta a fost dezvoltata inclusive utilizand datele raportate si prin consultarea Ocoalelor Silvice la nivel national.
- In **padurile ne-administrate** nu este respectata legislatia aplicabila (sunt practice “in afara legii”). Cea mai mare problema de sistem a Romaniei, ramane neadminstrarea a ½ mil ha. Existenta acestor suprafete (si a vecinatatilor) indica in mod **evident o zona de risc**.
- Conform procedurilor de evaluare, **gravitatea sanctiunilor** a fost luata in considerare acolo unde au existat date disponibile. Responsabilii CRSC au decis incadrarea unor zone (ca zone de risc) in functie de gravitatea sanctiunilor.
- **Actualizarea** acestei harti se va realiza cel putin o data pe an. Cu aceasta ocazie poate fi actualizata metodologia de lucru si inclusiv analiza de **noi indicatori** (e.g. rezultatele /alertele oferite de “radarul padurii”)
- Scopul comun este ca zonele de risc sa fie identificate si sa se reduca de la an la an printr-un **efort integrat** (concentrarea controalelor pe aceste zone, masuri de preventive asumate de “operatori”, interventia societatii civile prin sistemul 112, alocarea adecvata a resurselor).
- Unele din zonele in care apar suprafete de risc extinse au rezultat si datorita faptului ca ocoalele silvice **nu s-au implicat in mod corespunztor** (nu s-a dat atentie acestui proces pentru a se diminua problemele).
- Pentru judetele in care s-a acordat atentia cuvenita zonele de risc apar sub forma unor trupuri compacte (de traditie), **cunoscute si recunoscute** pentru incidenta nerespectarii legislatiei aplicabile.

(iii) Concluzii

- ✓ Chiar daca sunt unele inexactitati, cele mai multe zone nu pot fi astfel contestate. In acest context, harta zonelor de risc reprezinta **un punct de plecare** util, ce urmeaza o **abordare constructiva**.
- ✓ **Actualizarea** acestei harti se va realiza cel putin o data pe an. Cu aceasta ocazie este recomandata actualizarea metodologiei de lucru si inclusiv analiza de **noi indicatori** (e.g. rezultatele /alertele oferite de “radarul padurii”).
- ✓ Pana la data de 30 aprilie, se vor include **ultimele observatii** transmise de CRSC in urma consultarilor (HR, DB, etc).
- ✓ **Comunicarea** “Hartilor” se va realiza ca **Anexa** a Ghidului DDS.
- ✓ Hartile vor fi accesibile in format PDF (la nivelul fiecarui judet) si pe **web-site** (format GIS).

III. “Prima punere pe piata” pentru lemnul provenit din padurile Romaniei. Definirea termenilor cheie din Regulamentul 995/2010

A fost dezbătută notiunea de „punere pe piata” și competențele de control ale GNM respective CRSC pentru ”operatori”. În acest sens au fost analizate inclusiv prevederile “Ghidului pentru implementarea EUTR” dezvoltat de Comisia Europeană¹ (Anexa 1. Scenarii privind modalitățile practice în care se poate interpreta “introducerea pe piață”; “Scenariul 10.a” - scenariu relevant pentru cele mai multe situații în România).

“OPERATOR” – calitatea de “operator” pentru agenții economici care plasează lemn ce provine din pădurile din România (i) începe o dată cu semnarea procesului verbal de predare-primire a parceleului și se încheie după emiterea avizelor de însoțire primare pentru materialele lemnoase, (ii) o dată cu recepționarea și înregistrarea materialelor lemnoase în depozitele proprii sau cele ale comercianților cărora le-a fost vândute.

Exemplu 1.

Agentul economic **A** cumpără masă lemnoasă pe picior din parceleul **OS**. În urma exploatarei agentul economic **A** vinde lemn de foc din platforma primară către agentul economic **B**. Lemnul de lucru este transportat în depozitul propriu **C** și prelucrat în cherestea tivită. Cherestea tivită este vândută către agentul economic **D**.

Interpretare:

- ✚ Agentul economic **A** are calitatea de “operator” pentru lemnul de foc vândut agentului **B** (momentul plasării pe piață – în accepțiunea EUTR);
- ✚ Agentul economic **B** are calitatea de “comerciant” pentru lemnul de foc achiziționat de la agentul economic **A**.
- ✚ Agentul economic **A** are calitatea de “operator” pentru lemnul de lucru ce provine din parceleul **OS** și care este introdus în depozitul propriu **C** (momentul plasării pe piață – în accepțiunea EUTR).
- ✚ Agentul economic **B** are calitatea de “comerciant” pentru cherestea tivită și vândută agentului economic **E**.

IV. Aria competențelor de control pentru lemnul provenit din padurile Romaniei.

Luând în considerare definirea “primei puneri pe piață” (Cap. II) competențele de control ale GNM respective CRSC pentru ”operatori” se vor desfășura după cum urmează:

GNM – exercită atribuțiile de control pentru “operatori”, corespunzător codurilor de clasificare, practic doar pentru situațiile în care aceste produse sunt importate din afara UE. În celelalte situații (lemn provenit din România sau alte țări UE) va verifica doar îndeplinirea atribuțiilor de “comercianți” prevăzute de EUTR corespunzător codurilor de clasificare.

CRSC – exercită atribuțiile de control pentru “operatori”, corespunzător codurilor de clasificare, atât pentru produsele importate din afara UE cât și pentru cele care rezultă în urma recoltării din România.

V. Metodologia de exercitare a atributelor de control.

A fost analizat textul legislativ (fiecare articol în parte), cu excepția Anexelor (listele de verificări).

Forma finală, agreeată a proiectului de ordin se regăsește în atasament.

¹ http://ec.europa.eu/environment/eutr2013/static/files/guidance/guidance-document-5-feb-13_en.pdf